

Not: İşyeri açma ve çalışma ruhsatı ibraz edilemeyen ancak dosyasında 2007 tarihinden önceki bir tarihte alınmış ve iş yeri açılmış olduğunu tevsik edici özellikte belgeleri bulunan yapının Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmeliğin 167/4 maddesi kapsamında mevcut yapı kapsamında olup olmadığı hk.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı : E-14399437-045.01-846218

22/04/2021

Konu : Görüş (Akaryakıt Depolama Tesisi – Mevcut Yapılar)

... BELEDİYE BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) ... tarihli ve ... sayılı yazınız.

b) Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğünün 19.04.2021 tarihli ve E.775841 sayılı yazısı.

Bakanlığımız Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğünün ilgi (b) yazısı ile Genel Müdürlüğümüze iletilen ilgi (a)'da kayıtlı yazınızda Belediyeniz İtfaiye Dairesi Başkanlığı tarafından uygunluk raporu talep eden ... A.Ş.' ye ait akaryakıt depolama tesisinde mahallinde yapılan inceleme evrakları ve dosyasında mevcut olan evrakların ekte iletiildiği, bu akaryakıt dolun tesisine 19.08.1984 tarihinde inşaat ruhsatı alındığı ve sonrasında ... Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti., ... Mad. İnş. Nak. Turz. Dtm. San. Tic. Ltd. tarafından işletildiğinin tespit edildiği, son olarak ... Ticaret A.Ş.'nin faaliyet göstermek amacıyla talepte bulunduğn ve gerekli olan itfaiye uygunluk raporu için kurumlarına müracaatta bulunduğn, yerinde yapılan incelemede tesis, itfaiye açısından olumlu hale getirildiği için itfaiye uygunluk raporunun verildiği ancak Bakanlığımızdan alınacak görüş doğrultusunda itfaiye yönünden yeniden değerlendirileceğinin belirtildiği, tesisin 2007 öncesinde yapıldığı, yapı kullanma izin belgesi ile işyeri açma ve çalışma ruhsatı evrakının bulunamadığının tespit edildiği ancak ekte iletilen belgelerin varlığının bu tesisin 2007 öncesinde yapıldığını gösterdiği, yapı kullanma izni ve işyeri açma ve çalıştırma ruhsatı olmadan bu belgelerin verilemeyecek olmasının, geçmişe dönük yapı kullanma izni ve işyeri açma ve çalışma ruhsatının varlığına delalet ettiği, yapımına 1984 yılında başlanan, muhtelif dönemlerde muhtelif izinler alınarak faaliyet gösterildiği tespit edilmiş olan akaryakıt dolun tesisinin Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmeliğın 167/4 maddesine göre değerlendirebileceği kanaatine varıldığından bahisle söz konusu tesisle ilgili itfaiye uygunluk belgesi ile işyeri açma ve çalışma ruhsatı verilebilmesi için "2007 öncesi mevcut yapılar" kapsamında değerlendirilip değerlendirilemeyeceği hususunda Bakanlığımız görüşü talep edilmiştir.

Konuya ilişkin Bakanlığımız Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğünden alınan ilgi (b) yazıda "3194 sayılı İmar Kanunu'nun 20 nci maddesinde yapıların; imar planı, yönetmelik, ruhsat ve eklerine uygun olarak yapılabileceği hükme bağlanmıştır.

Planlı Alanlar İmar Yönetmeliğinin 5 inci maddesinin yirminci fıkrasında "Yapı ruhsatı talep edilen projelerde ayrıca; afet, deprem, yangın, otopark, enerji verimliliği, sığınak, asansör, yapı malzemeleri, gürültüye karşı korunma, ısı ve su yalıtımı, yapı denetimi, iş güvenliği, iskele, erişilebilirlik ve çevre gibi konulardaki yapıya ilişkin hükümler içeren mevzuata da uyulur." hükmü,

Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ff) bendinde "Mevcut yapı: Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden önce yapı ruhsatı alınıp yapımı devam eden veya yapımı tamamlanan yapı, bina, tesis ve işletmeyi,... ifade eder." hükmü,

138 inci maddesinin ikinci fıkrasında "Mevcut yapılardan, 12/6/2002 tarihli ve 2002/4390 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmeliğe uygun yangın tedbirleri alınmış olan yapılarda, bu Yönetmelik hükümlerine göre ilave tedbir alınmaması asıldır. Ancak, yapı sahibi isterse bu Yönetmelik hükümlerine göre ilave tedbirler alabilir." hükmü,

Dördüncü fıkrasında "19/12/2007 tarihinden önce yapı ruhsatı başvuru dilekçesi eki yapı projeleri ilgili idaresince onaylanmış olan yapı, bina, tesis ve işletmeler de bu Yönetmeliğin uygulanması açısından mevcut yapı olarak kabul edilir." hükmü,

"Mevcut Binalar İçin Özel Hükümler'e ilişkin 167 nci maddesinde "(1) Mevcut binalarda, tehlikeli maddelerin depolanması ve kullanılması konusunda ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

(2) İlgili mevzuatta düzenlenmeyen hususlar hakkında Sekizinci Kısımda yer alan hükümler uygulanır.

(3) 121 inci madde, mevcut akaryakıt istasyonlarında, bir yeraltı tankı kapasitesi 10 m³ 'ü geçmiyor ise, pompanın, nefesliğin ve dolum ağzının komşu arsa ve yola olan mesafesi 5 m'den ve tank cidarının komşu arsaya ve yola olan en yakın mesafesi 3 m'den az olmayacak şekilde uygulanır.

(4) Sekizinci Kısımda belirtilen ve bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce ilgili mevzuata uygun şekilde yapılarak yapı ruhsatı ve işyeri açma ve çalışma ruhsatı almış olan tehlikeli maddeler ile ilgili yerlerde, asgari emniyet mesafeleri hariç olmak üzere, yangın güvenliği ile ilgili diğer hususlar ve alınması gerekli tedbirler için bu Yönetmelik esas alınır." hükmü yer almaktadır.

Öncelikle imar mevzuatı kapsamında yapı ruhsatının; yürürlükteki 3194 sayılı İmar Kanunu, uygulama imar planı, plan notları, Yönetmelikleri ve ilgili tüm mevzuatına uygun şekilde düzenlenmesi gerekmekte olup, yapıya, yapı kullanma izin belgesi düzenlenmesinin akabinde idaresince ilgili mevzuatına uygun olmak kaydıyla işyeri açma ve çalışma ruhsatı verilmesi mümkündür.

Bununla birlikte; 19.12.2007 tarihinden önce yapı ruhsatı alınmış olan ya da yapı ruhsatı başvuru dilekçesi eki yapı projeleri ilgili idaresince onaylanmış olan yapıların anılan Yönetmelik kapsamında mevcut yapı sayılması gerektiği,

Ayrıca, Yönetmeliğin 167 nci maddesinin mevcut yapı olarak kabul edilen binalarda uygulanması gerektiği, ilgi yazı ile görüş talep edilen yapının mevcut yapı olup olmadığı hususunun yukarıda yer alan hükümler kapsamında İdaresince değerlendirilmesi gerektiği,

Mevcut yapılara ilişkin Yönetmeliğin 167 nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce ilgili mevzuata uygun şekilde yapılarak yapı ruhsatı ile işyeri açma ve çalışma ruhsatı almış olan tehlikeli maddeler ile ilgili yerlerde asgari emniyet mesafeleri hariç olmak üzere yangın güvenliği ile ilgili diğer hususlar ve alınması gerekli tedbirler için bu Yönetmelik hükümlerinin esas alınması ve tehlikeli madde sınıflandırılmasına göre asgari emniyet mesafelerinin değerlendirilmesi gerektiği, ilgili mevzuata uygun olarak alınmış yapı ruhsatı ve işyeri açma ve çalışma ruhsatı bulunmayan yapıların ise anılan fıkra kapsamında değerlendirilmesinin mümkün olmadığı... " şeklinde ifade edilmiştir.

Bilindiği üzere, 3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun'un 4 üncü maddesi "3 üncü maddede belirtilen merciler, iznin verilmesi için yapılacak beyan ve incelemelerde aşağıda öngörülen genel kriterlere göre düzenlenecek yönetmeliği esas alırlar.

a) İnsan sağlığına zarar vermemek,
b) Çevre kirliliğine yol açmamak,
c) Yangın, patlama, genel güvenlik, iş güvenliği, işçi sağlığı, trafik ve karayolları, imar, kat mülkiyeti ve doğanın korunması ile ilgili düzenlemelere aykırı davranmamak.” hükmünü,

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik’in 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (t) bendi; “İş yeri: Ticari, sınai, zirai veya mesleki bir faaliyetin ya da girişimin icrasına tahsis edilen veya bu faaliyetlerde kullanılan, kara ya da su üzerindeki açık veya kapalı alanda bulunan sabit ya da mobil yerleri” hükmünü,

5 inci maddesinin beşinci fıkrası “Fabrika, şantiye, nakliye filosu ve benzeri işletmelerin ticari amaç dışında kendi faaliyetlerinin gerekli kıldığı yanıcı ve parlayıcı madde kategorisindeki sıvıların depolanması veya kendi araçlarına yakıt ikmali yapılması amacıyla kullanılan düzenekler, özel mevzuatındaki hükümler saklı kalmak kaydıyla, bu Yönetmelik ekindeki depolama hacimleri esas alınarak gayrisihhi müessese olarak ruhsatlandırılır.” hükmünü,

6 ncı maddesinin birinci fıkrasında “Yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyeri açılmaz ve çalıştırılmaz. İşyerlerine bu Yönetmelikte belirtilen yetkili idareler dışında diğer kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili meslek kuruluşları tarafından özel mevzuatına göre verilen izinler ile tescil ve benzeri işlemler bu Yönetmelik hükümlerine göre ruhsat alma mükellefiyetini ortadan kaldırmaz. İşyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan açılan işyerleri yetkili idareler tarafından kapatılır.” ve üçüncü fıkrası “İşyeri açmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler, işyerlerini bu Yönetmeliğe uygun olarak tanzim ettikten sonra Örnek 1 ve 2’de yer alan durumlarına uygun formu doldurarak yetkili idareye başvurur.” hükmünü,

8 inci maddesinin birinci fıkrası “**RG-17/4/2021-31457-C.K-3835/3 md.) Ruhsatta** belirtilen faaliyet konusu, faaliyet alanı ve adresin değişmemesi kaydıyla iş yerinin devredilmesi halinde, devralan kişinin başvurusu üzerine dosyadaki bilgiler ve belgeler esas alınmak suretiyle yeni işletmeci adına tekrar ruhsat düzenlenir. Ancak devredilmek istenen iş yerinin fiziki durumu ve ruhsat dosyasındaki bilgilerin ve belgelerin işletmecinin kusuru sebebiyle faaliyet konusuyla ilgili bu Yönetmelik kapsamında karşılanması gereken mevzuat hükümlerine aykırı olması halinde, söz konusu aykırılıklar ve noksanlıklar giderilmeden yeni işletmeci adına ruhsat düzenlenemez.” hükmünü amirdir.

Diğer taraftan, EK–2/A Birinci Sınıf Gayrisihhi Müesseseler Listesinin 5.6 sırasında “İçerisinde yanıcı ve parlayıcı madde kategorisindeki sıvıların depolanması amacıyla kullanılan 150 m³ ve üzeri depolama hacmine sahip depolama tesis ve düzenekleri,” hükmünü,

EK–2/B İkinci Sınıf Gayrisihhi Müesseseler Listesinin 5.3 sırasında “Marina, akaryakıt ve/veya otogaz istasyonları ile içerisinde yanıcı ve parlayıcı madde kategorisindeki sıvıların depolanması amacıyla kullanılan en az 8 m³’ten 150 m³’e kadar depolama hacmine sahip depolama tesis ve düzenekleri,” hükmünü,

EK–2/C Üçüncü Sınıf Gayrisihhi Müesseseler Listesinin 5.1 sırasında “Köy pompası ile içerisinde yanıcı ve parlayıcı madde kategorisindeki sıvıların depolanması amacıyla kullanılan 8 m³’e kadar depolama hacmine sahip depolama tesis ve düzenekleri,” hükmünü taşımaktadır.

Yukarıda açıklanan mevzuat hükümleri çerçevesinde, işyeri açma ve çalışma ruhsatı ibraz edilemeyen ancak dosyasında 2007 tarihinden önceki bir tarihte alınmış olan “depolama tankları yapma izni”, “işyeri açma izni harcı”, “çevresel etki değerlendirmesi gerekli değildir kararı”, “altyapı tesis açım ruhsatı”, “geçiş yolu izin belgesi”, “işletme belgesi (iş sağlığı ve güvenliği belgesi)”, “itfaiye denetleme raporu”, “işyeri kontrol raporu” ve “depolama lisansı (antrepo)” belgelerinin ruhsatı ibraz edilemeyen yerde iş yeri açılmış olduğunu tevsik edici özellikte olan belgeler olarak değerlendirilmesinin mümkün olduğu, bununla beraber bahse konu yapının Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmeliğin 167/4 maddesi

kapsamında mevcut yapı kapsamında olup olmadığının ilgili idaresince ele alınması gerektiği değerlendirilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

Bakan a.
Genel M¼d¼r